

Yürümek Varlığın İspatıdır

Erdal Turna

Var olduğumuzun bilgisine sahip olmamız yetmez; bilginin işlevsel bir bilince dönüşmesi de gerekir. Bu bilinç çarkını döndürmek ve kendilik bilgisi biriktirmek için yürümenin önümüzde açtığı imkân yollarını neden adımlamayalım ki?

Doğa ile baş başa kalmak, insanın kendisi için yapabileceği en güzel iyiliklerden birisi. Doğa ile baş başa iken, aslında kendimizle baş başayızdır. Bedenimiz ruhumuzla, kalbimiz beynimizle, düşüncemiz hayalimizle baş başadır. Yürümek, bunların hepsini bir araya getirerek saf bir kendilik bilgisi biriktirmenin fırsatını sunar bize. Kendini tanımayı irfanın varabileceği en yüksek merhale olarak gören Cemil Meriç tamamen haklıdır. "Bilinçli" bir şekilde yürüyenlerin, yürümeyi düşselden düşünsel bir aktiviteye taşımak isteyenlerin hevesleri, Meriç'in işaret ettiği merhaleye ulaşma yolundaki gayretlerdendir.

Rebecca Solnit de "Yol Aşkı" isimli kitabında¹, olgubilimci Edmund Husserl'in kendisinden önce öne sürülen savlardan farklı olarak, kişinin dünyayı duyar ve zihin yerine "yürüyerek" deneyimlediğini vurgular. Solnit, Husserl'in 1931 yılında yazdığı makalesinden bahisle onun yürümeyi, "Dünyayla ilişki halindeki bedenimizi anlamamıza yardımcı olan bir deneyim" şeklinde tarif ettiğini belirtir. (s.51) Solnit ayrıca bu deneyimi, iki yönlü bir keşif olarak da betimler: "Yürümenin, yapma ve çalışma ile paylaştığı o elzem şey, beden ve zihnin dünyayla etkileşimi, yani dünyayı beden aracılığıyla, bedeni de dünya aracılığıyla keşfetmektir." (s.54)

Kişinin, varlığını önce sorgulaması, ardından da kendine ve çevresine ispatı ve kendilik bilgisi biriktirmesini sürecinde, adım adım kendisiyle yüzleşmesini sağlayan yürümek, tamamen kişisel bir deneyimdir. Bunu kişi adına bir başkası yapamaz. Yürürken görüleni, duyulanı, hissedileni bir başkası onun yerine göremez, duyamaz, hissedemez. Sen, benim aldığım lezzeti alamazsın bir yürüyüşten. Ben, senin zihnine, kalbine akan düşüncelerle yoğuramam benliğimi. Biriktiremem bilgileri, içselleştiremem senin yerine. Kişiseldir yürümek.

Kişinin, maddi bir varlık olarak bedene ve bu bedeni çevreleyip onu et ve kemik yığını olmaktan kurtaran bir ruha sahip olduğunu, "bilinç" düzeyinde kavraması önemlidir. Varlığını ispat etmenin teorik laf kalabalığından ziyade birkaç pratik uygulamayla gerçekleştirilmesi sizce de isabetli bir tercih olmaz mı? Bunun için yürümenin işlevsel örgüsünden yararlanılabilir.

Yürümekle iki yönlü bir varlık ispatı gerçekleşir. İlk aşamada kişi kendisini, gerçekten "var"

olduğuna, varlığının bir yanılısama, düş ya da kurgu olmadığına ikna eder. İkinci aşamada ise dünyadaki varlık birikimi içinde insanlardan bir insan ve varlıklardan bir varlık olduğunu bütün yaratılmışlara kanıtlar. Bu varlık gösterisi gösteriş değil, basit bir ispat gayretidir. Böylece kişi (şayet psikolojik bir gel-git neticesinde varlığını sorgulama sürecine girmişse) zihnini kurcalaması muhtemel olan, bir "varlık" sahibi olduğuna dair iddiayı ispata dönüştürerek, zihin sağlığını koruyabilir.

Yürümekle ortaya çıkan hareketlilik vücudun bütün organlarında, sahip olunan işlev her ne ise, onu kullanmaya dönük bir canlılık sağlar. (Bu noktada ayrıntılı açıklama isteyenler insan anatomisi, beden sağlığı, spor vb. alanlarla ilgili yazılmış eserleri okuyabilirler.) Böylelikle, yani yürümekle ortaya çıkan hareketliliğin varoluşa dair bir ispat vesilesi olduğunu anlamak mümkün hale dönüşür. Bu ispatla birlikte kişi bir yandan da ontolojik bilgiler biriktirmeye başlar.

Baştaki cümleleri tekrarlamak istiyorum: Var olduğumuzun bilgisine sahip olmamız yetmez; bilginin işlevsel bir bilince dönüşmesi de gerekir. Bu bilinç çarkını döndürmek ve kendilik bilgisi biriktirmek için yürümenin önümüzde açtığı imkân yollarını neden adımlamayalım ki?

¹ Rebecca Solnit, "Yol Aşk - Yürümenin Tarihi", Encore Yayınları, 2016